

مصر: جنرالها-اسلامیستها و تقسیم قدرت میکنند

یک هفته تمام کمیسیون انتخابات مصر ضرورت داشت تا روزیکشنبه گذشته بالاخره اعلام کند که اسلامیست محمد مرسی در دورنهایی انتخابات برای ریاست جمهوری که بتاريخ ۱۶ و ۱۷ جون برگزارشد، با داشتن ۵۱،۷ درصد آرا برنده شناخته شود. قبل از اعلام این مطلب وسایط زرهی نظامی در برابر تعمیر کمیسیون انتخابات و تعدادی از تأسیسات حکومتی ظاهر شدند تا اعتراض علیه این نتایج را در نطفه خنثی سازند. حتی در اواخر هفته گذشته در قاهره شایع شد که ممکن است جنرالها و اسلامیستها درباره تقسیم قدرت با هم سازش و توافق کنند. هر دو جانب در برابر آژانس خبری رویتر تأیید کردند که در روزهای بعد از تدویر انتخابات، نشستهای محرمی میان آنها صورت پذیرفته است.

کمیسیون انتخابات اعلام با تأخیر نتایج انتخابات را با این علت توجیه میکند که کمیسیون برای بررسی حدود ۴۰۰ شکایت در زمینه جعل انتخابات از هر دو جانب ضرورت به این زمان طولانی داشت. در بیشتر از ۱۰۰ حوزه انتخاباتی موارد تخطی دیده شده که از جمله میتوان از ارسال بسته های ورقه رأیدهی به حوزه های انتخاباتی صحبت کرد که از قبل برای صندوق رأی اسلامیست مرسی در نظر گرفته شده بود. در تعدادی از حوزه ها تعداد آرای پرداخته شده بیشتر از تعداد رأی دهنده گان راجستر شده بود.

چنین بنظر میرسد که در فاصله ختم انتخابات و اعلام نتایج آن قدرت نماییهایی میان رهبری نظامی و اسلامیستها، پیش از آنکه مرسی رسماً به صفت برنده انتخابات اعلام گردد، بوقوع پیوسته باشد. اخوان المسلمین در اعتراض از آنچه که به صفت "کودتای مرموزنظامیها" خوانده شده، به اشغال مجدد میدان تحریر در قاهره دعوت نمودند و در عین زمان مذاکرات محرم نگهداشته شده شانرا با جنرالها آغاز کردند. نیروهای غیرمذهبی جنبش اعتراض مصر در برنامه جدید تحریر شرکت نکردند.

"کودتای مرموز" حتی دو روز قبل از برگزاری دورنهایی انتخابات آغاز یافته بود. "شورای عالی نیروهای مسلح" در اعلامیه یی بتاريخ ۱۴ جون زیر نام "تعدیل قانون اساسی" انتخابات پارلمانی تدویر شده در ماه دسامبر سال گذشته را غیرقانونی و پارلمان منتخب را که اکثریت آنرا اسلامیستها تشکیل میدادند، ملغی اعلام کرد. درعین زمان شورای نظامی ابلاغ کرد که خود تا انتخاب پارلمان جدید امور مربوط به قوه تقنینی را در کشور بعهده میگیرد. فراتر ازین درین متن توضیح میگردد که رهبری اردو "کنترول همه جانبه را در امور داخلی اردو نیز بعهده دارد" که بشمول تقرر و سبکدوشی افراد نظامی بودجه نظامی را نیز معین میدارد. بناءً اردو نمیخواهد به هیچکسی اجازه دهد تا در ساحة نفوذ وسیع اردو مداخله کند. بهمین ترتیب رئیس جمهور منتخب نمیتواند بگونه پیشین سرقوماندان نیروهای اردو باشد.

در عمل شورای نظامی به شیوه هر چه گسترده تر علویت تصمیمگیری را بدون درنظر داشت اینکه چه کسی رئیس جمهور است و اکثریت پارلمان بدست کیست، برای خودش اختصاص میدهد. بدین ترتیب رئیس جمهور و حکومت بالاخره در چنبره تصمیمگیری جنرالها و ارگانهای تعمیل کننده آن، محصور اند. در مذاکرات خصوصی با رهبری اردو ممکن است اسلامیستها تلاش ورزیده باشند تا تقسیم قدرت را اندکی به نفع خودشان تغییر دهند. اینکه درین زمینه آنها مؤفقیتی بدست آوردند یا نه، ثبوتی در دست نیست. به همه حال مرسی اکنون پذیرفت که به حیث رئیس جمهورمنتخب اعلام گردد، بدون آنکه نظامیها "تعدیل قانون اساسی" را یا اینکه رسماً رد کنند و یا با لحن ملایمی فورمولبندی نموده باشند، اعلام دارند. اخوان المسلمین از بروز معضله بزرگ یا حتی راه اندازی قیام جدیدی علیه جنرالها جلوگیری کرد.

در هر حال هیچگونه توجهی درین قدرت نماییهها به منافع اکثریت بزرگ مردم و آغازین خواسته های اجتماعی و دموکراتیک انقلاب مصر، که مردم بخاطرآن در ماه جنوری سال گذشته به تظاهرات خیابانی پرداخته بودند، مبذول نگردید. بخش عظیمی از چپپهای مصر که

در دور اخیر انتخابات در میانه راه الترناتیف میان مرسی اسلامیت و رئیس حکومت مخلوع مبارک و جنرال قوای هوایی شفیق قرار گرفته بودند، مردم را به تحریم انتخابات فراخواندند. به گفته کمیسیون انتخابات فیصدی شرکت در انتخابات دورنهایی به ۵۱ در صد میرسید، با وجودیکه شرکت در انتخابات دور اول به ۴۵ در صد رسید و آگاهان به این نظر اندکه در دور نهایی پایینتر از دور اول بود.

به همه حال وضاحت دارد که تقریباً نیمه رأی دهنده گان هیچ یک ازین کاندید های دوگانه را نمایندۀ خویش نمی شمارند. در همین ارقام تفاوت بزرگی میان قدرت نمایهای فراکسیونهای مختلفۀ بورژوازی مصر که بوسیله رهبران اسلامیتها، جنرالها و تعدادی از سیاستمداران غیراسلامیت بورژوازی بزرگ تمثیل میگردد، در برابر توده های وسیع مردم قرار دارد. امکان آنکه ازین "جبهه مخالف" علیه نظامیها و اسلامیتها بعد از تاجگذاری مرسی، اتحاد گسترده نیروهای چپ و دموکراتیک رشد کند، سازش میان جنرالها و اسلامیتها را سد گردد و هر چه بیشتر برای برآورده ساختن اهداف آغازین انقلاب مصر مبارزه کند، نمیشود نادیده گرفت.

متن: دیرک گروبی عکس: یوناتان رشاد